L. s. 1.164/89.

Aleg. 188.

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi p. Dra Adama Prażmowskiego, nauczyciela kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie o wliczenie do lat służby krajowej peryodu, przez który p. Prażmowski zostawał w służbie jako p. o. nauczyciela szkoły Czernichowskiej.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu tej przekazanej komisyi gospodarstwa kraj. sprawie — ponieważ dla jasnego jej zrozumienia nic więcej jak w sprawozdaniu Wydziału kraj. nadmieniono — powiedzieć się nie da, pozwala sobie komisya powtórzyć dosłownie to sprawozdanie.

Na posiedzeniu z dnia 18. Października 1888 uchwalił Wys. Sejm, co następuje:

„Petycyę L. s. 138/100 Dra Adama Prażmowskiego, profesora szkoły rolniczej w Czernichowie, o zaliczenie mu lat służby prowizorycznej do lat służby stałej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zaopiniowania wraz z przedstawieniem odnośnej opinii Kuratoryi szkoły Czernichowskiej".

W wykonaniu powyższego polecenia Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 6. Listopada 1888 L. 47.395 zażądał od Kuratoryi kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, ażeby treść petycyi wzięła pod rozwagę i przedłożyła wnioski swe w przedmiocie prośby p. Dra Prażmowskiego. Otrzymawszy zaś sprawozdanie Kuratoryi z dnia 22. Grudnia 1888 L. 749 którego odpis dołącza, ma zaszczyt przedstawić rzecz jak następuje:

Obsadzając po objęciu szkoły rolniczej w Czernichowie w zarząd kraju etatowe posady nauczycieli tej szkoły w drodze konkursu, postanowił był Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Kuratoryi szkoły uchwałą z dnia 31. Maja 1882 L. 25.940 zamianować p. Dra Adama Prażmowskiego prowizorycznym nauczycielem botaniki i rolnictwa i przedłożył nominacyę tę c. k. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia. Następnie ze względu na zbliżające się otwarcie roku szkolnego, Wydział krajowy jeszcze przed nadejściem rezolucyi c. k. Ministerstwa rolnictwa, dekretem z dnia 25. Lipca 1882 L. 37.233 polecił p. Drowi Prażmowskiemu objąć obowiązki nauczycielskie w Czernichowie z dniem 1. Sierpnia. C. k. Ministerstwo rolnictwa jednak, które już wówczas żądało od kandydatów na nauczycieli średnich szkół rolniczych wykazania, że zdali egzamin na takich nauczycieli lub przynajmniej uzyskali stopień doktora w Austryi, nie uznało p. Dra Prażmowskiego za dostatecznie ukwalifikowanego do zajęcia posady stałej, ponieważ kandydat ten uzyskał dyplom doktorski za granicą.

Wskutek tego zaś Wydział krajowy nie mógł na razie zamianować p. Dra Prażmowskiego prowizorycznym nauczycielem, lecz dekretem z dnia 20. Września 1882 L. 45.821 poruczył mu tymczasowe pełnienie obowiązków nauczyciela botaniki i rolnictwa z poborami nauczyciela etatowego.

Pełniąc już służbę nauczyciela w Czernichowie p. Dr. Prażmowski czynił zrazu starania o uzyskanie nostryfikacyi swego zagranicznego dyplomu doktorskiego. Przyszedłszy jednak do przekonania, że starania te nie obiecują rychłego skutku, postanowił poddać się egzaminowi nauczycielskiemu w c. k. Akademii rolniczej („k. k. Hochschule für Bodenkultur") w Wiedniu. Lecz do zdania tego egzaminu potrzeba było p. Drowi Prażmowskiemu dłuższego urlopu, którego mu Wydział krajowy, ze względu na stosunki szkoły Czernichowskiej nie zaraz mógł udzielić.

Dopiero w r. 1885 udał się p. Dr. Prażmowski do Wiednia na egzamin i zdał takowy z odznaczeniem, poczem Wydział krajowy dekretem z dnia 16. Października 1885 L. 51.825 zamianował go prowizorycznym nauczycielem botaniki i rolnictwa, a dekretem z dnia 13. Listopada 1885 L. 57.470 stabilizował na tej posadzie. Przysięgę służbową jednak odebrał od p. Dra Prażmowskiego p, przewodniczący Kuratoryi dopiero dnia 21. Stycznia 1886 r. i dlatego też w myśl ustanowy służby krajowej lata służby krajowej liczą się p. Drowi Prażmowskiemu od tego ostatniego terminu.

Biorąc na uwagę wynik egzaminu nauczycielskiego przypuścić należy, że p. Dr. Prażmowski, rozpoczynając w roku 1882 czynność swą w Czernichowie, posiadał już takie same kwalifikacye, jakie wykazał w roku 1885. Powodem więc, dla którego p. Dr. Prażmowski nie został zamianowany urzędnikiem krajowym już w roku 1882, nie był istotny brak kwalifikacyi, ale tylko brak odpowiedniego dokumentu do wykazania tej kwalifikacyi. Uzyskanie zaś formalnej kwalifikacyi opóźniło się dla p. Dra Prażmowskiego stanowczo nie z jego winy. Okoliczności powyższe niewątpliwie zasługiwałyby na uwzględnienie, gdyby zaszedł wypadek, w którymby pewne złagodzenie przepisów ustanowy służby krajowej na korzyść p. Dra Prażmowskiego okazało się pożądanem.

Dany stan rzeczy jednak nie jest tego rodzaju, aby mógł z góry przemawiać za odstąpieniem od zasady, według której służba krajowa liczy się od czasu złożenia przysięgi służbowej.

Natomiast zważywszy, że pobieranie dodatków pięcioletnich zawisło również od terminu złożenia przysięgi, wskutek czego p. Dr. Prażmowski zacząłby pobierać pierwsze pięciolecie dopiero po blisko 8$^1/_2$ latach służby faktycznej, pomimo, że począwszy od 1. Sierpnia 1882 pełni nieprzerwanie tężsame obowiązki z tymi samymi poborami, tudzież że Kuratorya szkoły Czernichowskiej o działalności petenta w ciągu całego peryodu służby wydała sąd najpochlebniejszy, przeto komisya gosp. krajowego zgadzając się z 1szym wnioskiem Wydziału krajowego, takowy Wys. Sejmowi do uchwały przedstawia; natomiast wobec tego, że budżet na rok 1889 już uchwalony — a może drobna potrzebna kwota (467 zł.) na pokrycie wspomnianego wydatku znajdzie się w uzyskanych oszczędnościach lub da się pokryć z innych źródeł, przeto uchwalenie 2go wniosku Wydziału kraj. uważa komisya za zbyteczne i na podstawie powyższych wywodów wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wyznacza p. Drowi Adamowi Prażmowskiemu, nauczycielowi kraj. śred. szkoły roln. w Czernichowie, dodatek osobisty o rocznych (200) zł. a. w. na czas od 1. Sierpnia 1887 aż do nadania pierwszego pięciolecia.

Lwów dnia 11. Stycznia 1889.

Przewodniczący:
Wodzicki.

Sprawozdawca:
W. Struszkiewicz.